

Брюксел, 6 ноември 2025 г.
(OR. en)

14880/25

Междуетноститутуционално досие:
2023/0012(NLE)

SOC 723
EMPL 481

БЕЛЕЖКА

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Комитета на постоянните представители/Съвета
Относно:	Становище на Комитета по заетостта относно подобряването на обхвата и релевантността на събирането на данни на равнището на Съюза и на национално равнище относно социалния диалог – Одобряване

Приложено на делегациите се изпраща посоченото по-горе становище с оглед на неговото одобрение от Съвета по заетост, социална политика, здравеопазване и потребителски въпроси (EPSCO) на заседанието му на 1 декември 2025 г.

23 октомври 2025 г.

Становище на Комитета по заетостта

Подобряване на обхвата и релевантността на събирането на данни на равнището на Съюза и на национално равнище относно социалния диалог, включително относно колективното договаряне, с цел наблюдение на изпълнението на препоръката на Съвета относно укрепването на социалния диалог в Европейския съюз

ВЪВЕДЕНИЕ

1. **Социалният диалог е основен компонент на модела на социалната пазарна икономика на Европейския съюз, залегнал в принцип 8 на Европейския стълб на социалните права.** Социалният диалог на всички равнища, включително на европейско и национално, междусекторно и секторно, осигурява на нашите пазари на труда и нашите икономики адаптивността, необходима за посрещане на предизвикателствата и възможностите, пред които е изправена Европа, като например декарбонизацията, цифровизацията и демографския преход. Европейската комисия, въз основа на политическите насоки на председателя Фон дер Лайен (2024–2029 г.), и Съветът, въз основа на насоките за политиките по заетостта на държавите членки, считат, че социалният диалог и колективното договаряне са от ключово значение за гарантиране както на икономическата конкурентоспособност, така и на социалната справедливост, и са ги поставили на челно място в своите приоритети. Освен това Комисията, белгийското председателство от името на Съвета и европейските социални партньори подновиха ангажимента си за по-нататъшно укрепване на социалния диалог в Тристранната декларация от Вал Дюшес от 31 януари 2024 г. В Декларацията от Ла Юлп от 2024 г. относно бъдещето на Европейския стълб на социалните права¹ също се изтъква ролята на социалния диалог. Съвсем наскоро, на 5 март 2025 г., Комисията и междуетрасловите социални партньори на равнището на ЕС подписаха нов пакт за европейски социален диалог, чиято цел е да се гарантира, че бъдещата конкурентоспособност на ЕС върви ръка за ръка с качествени работни места и работна сила, разполагаща с подходящите умения.

¹ Подписана от Кралство Белгия от името на 25 държави членки.

2. **Препоръка C/2023/1389 на Съвета от 12 юни 2023 г. относно укрепването на социалния диалог в Европейския съюз е първият правен инструмент в достиженията на правото на ЕС, който е изцяло посветен на социалния диалог.** В препоръката се предоставят насоки на държавите членки относно начините за осигуряване на благоприятна среда за двустранен и тристранен социален диалог, включително колективно договаряне в публичния и частния сектор на всички равнища в контекст, в който делът на работниците, обхванати от колективни трудови договори, е намалял с десет процентни пункта между 2000 г. и 2019 г. (от 66% на 56%²). Нейните разпоредби са разработени по начин, който зачита националните традиции и автономността на социалните партньори, като същевременно препоръчва на държавите членки, наред с другото, да гарантират консултациите със социалните партньори относно разработването и прилагането на икономическите политики, политиките в областта на заетостта и социалните политики, както и да дадат възможност за колективно договаряне, като се обърне внимание и на новите форми на работа и нетипичните и нестандартните форми на заетост.
3. **В точка 13 от препоръката на Съвета Комитетът по заетостта (КЗ) се приканва да проучи, като се консултира със съответните социални партньори, и да представи становище на Съвета относно възможността за подобряване на обхвата и релевантността на събирането на данни на равнището на Съюза и на национално равнище относно социалния диалог, включително относно колективното договаряне, така че те да са подходящи за наблюдение на изпълнението на препоръката.** В края на 2023 г. членовете на КЗ се споразумяха да възложат на своята група по показателите (ГП на КЗ) да извърши подготвителната работа в съответствие с призива, изложен в препоръката. След семинар на тема „Данни и статистика за социалния диалог, включително колективното договаряне“, организиран през март 2024 г., между декември 2024 г. и май 2025 г. ГП на КЗ обсъди лостовете на политиката, направи преглед на съществуващите източници на данни и установи необходимостта от евентуални подобрения в събирането на данни с участието на европейските междуотраслови социални партньори. В крайна сметка настоящото становище следва да послужи за оптимизиране на редовния мониторинг на изпълнението на препоръката като част от дейностите по многостранно наблюдение, провеждани от КЗ в контекста на европейския семестър.

² [База данни на ОИСП/AIAS за институционалните характеристики на синдикатите, определяне на заплатите, държавна намеса и социални пактове \(ICTWSS\).](#)

4. **Наборът от 14 политически лоста, приложен към настоящото становище, въз основа на подготвителната работа на ГП на КЗ, отразява разпоредбите на препоръката във формат, съобразен с определянето на информацията, необходима за наблюдението на нейното изпълнение.** Предложените политически лостове бяха определени, за да се посочи дали и как специфичните разпоредби на препоръката са отразени в националното законодателство или практика и/или в други съответни политически мерки или механизми, приети от държавите членки. „Стойностите“, свързани с политическите лостове, като цяло се състоят от кратка информация за съществуващите национални рамки.

ОБЩИ БЕЛЕЖКИ

5. **Актуалното състояние на събирането на данни относно социалния диалог и колективното договаряне показва пропуски, особено по отношение на съпоставимостта на данните между държавите членки.** Съществува възможност за подобряване на обхвата и релевантността на събирането на данни, за да се гарантира ефективно наблюдение на изпълнението на препоръката в дългосрочен план, като се мобилизират актуални, точни и последователни данни. Това предполага да се определи подходящ обхват за събиране на съответните данни на равнището на Съюза и на национално равнище, като се обърне необходимото внимание на осигуряването на съпоставимост на събраните данни, както и на непрекъснатостта на сериите от данни във времето, като същевременно се поддържа ниска административната тежест.
6. **Съществува общо разбиране, че подобрения в събирането на данни могат да бъдат постигнати без значително увеличаване на административната тежест в резултат на новите изисквания за докладване към държавите членки.** В съответствие с решението на КЗ от септември 2025 г. за наблюдение на изпълнението на препоръката чрез реструктуриран преглед на социалния диалог, който от 2026 г. ще се провежда на всеки две години, в настоящото становище се предлага бъдещите прегледи да се използват също за постепенното укрепване на доказателствената база на социалния диалог. Този подход би позволил да се използва съществуващата количествена информация за обхвата на колективното договаряне и гъстотата на синдикалните организации и организациите на работодателите, като същевременно се използват вече наличните качествени данни за социалния диалог и колективното договаряне.

7. **В повечето случаи анализът и измерването на напредъка по отношение на политическите измерения на препоръката е вероятно да бъдат постигнати по-ефективно чрез използването на качествени показатели,** тъй като препоръката обхваща различни политически измерения, допринасящи за създаването на благоприятна среда за социалния диалог и колективното договаряне, които не могат да бъдат измерени количествено. По-специално препоръката:
- а) включва политически насоки, насочени към гарантиране на основните права и свободи, необходими за осигуряване на възможност за социален диалог и колективно договаряне, както и за гарантиране на защитата на работниците, работодателите, техните организации и техните представители;
 - б) изтъква отново необходимостта от предоставяне на подходяща институционална подкрепа за насърчаване на съдържателен социален диалог и ефективно участие на социалните партньори в разработването и прилагането на съответните политики;
 - в) изрежда принципите, приложими за ключови измерения, като например процедури за признаване и представителност, както и процедури за помирение, медиация или арбитраж;
 - г) включва политически насоки за достъпа на социалните партньори до цялата необходима информация за ефективно участие в колективното договаряне и до съответната подкрепа за изграждане на капацитет;
 - д) определя целта за по-високо равнище на ефективен обхват на колективното договаряне въз основа на предоставянето му на всички подходящи равнища, като същевременно се насърчава координацията между тези равнища;
 - е) изтъква, в настоящия контекст на цифров, екологичен и демографски преход, колко важно е прилагането на тези политически принципи да бъде адаптирано към новия свят на труда.

ОПТИМИЗИРАНЕ НА СЪЩЕСТВУВАЩИТЕ ИЗТОЧНИЦИ НА ДАННИ

8. **Събирането на данни за целите на наблюдението на изпълнението на препоръката следва да гарантира оптимален баланс между необходимостта от достатъчно актуална информация и необходимостта от свеждане до минимум на допълнителната административна тежест.** С оглед на това предложените политически лостове до голяма степен могат да бъдат документирани въз основа на оптимизираното използване на съществуващи данни. Тази оптимизация би могла да се ръководи от два принципа. Първо, съществуващите източници на данни следва да се използват, когато са налични, за предоставяне на информация за политическите лостове, като по този начин се избягва необходимостта от събиране на нови данни. Второ, данните, които вече са събрани в контекста на други дейности по докладване, следва да се използват в най-пълна степен.
9. **Съществуващите източници на данни, за които се счита, че са от значение за целите на наблюдението на изпълнението на препоръката, включват базите данни, изброени в настоящия параграф. Таблицата в приложението съдържа подробно описание на обхванатите политически лостове.**
- а) Счита се, че базата данни на ОИСП/AIAS за институционалните характеристики на синдикатите, определяне на заплатите, държавна намеса и социални пактове (ICTWSS) е от особено значение за оценката на зачитането на свободата на сдружаване и колективното договаряне, равнището на институционална подкрепа за социалния диалог, качеството на рамките, позволяващи колективно договаряне, и степените на обхвата на колективното договаряне (политически лостове А, Е, J, К).
- б) Правната база данни на МОТ за индустриалните отношения (IRLex) и базата данни на националното законодателство в областта на труда, социалната сигурност и свързаните с тях права на човека (NATLEX) предоставят съответната допълнителна информация. Те допълват данните на ОИСП/AIAS по точките, изредени в предходния параграф. Освен това те позволяват да се оценят гаранциите за независимост, предоставени на социалните партньори, техният достъп до съответната информация за участие в социалния диалог, процедурите за признаване и представителност, признаването на тяхната роля в структурите и процесите на социалния диалог, както и съществуването на системи за прилагане на колективни трудови договори (политически лостове А, В, С, Е, G, H, I, J, L).

- в) Докладите на Eurofound относно участието на социалните партньори в изготвянето на политиките, включително в рамките на европейския семестър, предоставят съответните данни за мерките за институционална подкрепа, тяхното прилагане при изготвянето на политиките на ЕС и наличието на механизми за помирение, медиация или арбитраж (политически лостове E, F, I).
- г) Наличните ресурси в рамките на Комисията включват базата данни с текстове за социалния диалог, показателите за финансирането от ЕСФ+ и данните за финансирането чрез социалните прерогативи в подкрепа на социалния диалог, предоставянето на информация за изпълнението на споразуменията, сключени на равнището на ЕС, и използването на финансиране от ЕС в подкрепа на социалния диалог (политически лост N).

10. **Допълването на съществуващите набори от данни, изброени в предходния параграф, следва да се извършва, без да се създават нови обременяващи процеси на докладване.** Държавите членки, в консултация със своите национални социални партньори, са в най-добра позиция да предоставят кратки и информативни описания на съответните национални рамки, мерки и механизми. Списъкът с мерки, които държавите членки трябва да представят до 7 декември 2025 г. във връзка с изпълнението на препоръката съгласно точка 11 от нея, илюстрира как този обмен на информация може да бъде организиран по гъвкав начин. По-конкретно, това може да бъде постигнато чрез повторното използване на информация, която вече е предоставяна по други поводи. По-специално държавите членки могат да се възползват от процесите на докладване, произтичащи от прилагането на вече съществуващи инструменти на ЕС. Държавите членки биха могли също да се възползват от дейности по докладване и да използват повторно предоставени данни, създадени в друг институционален контекст (например ОИСП, МОТ).
11. **Източниците на данни, предоставяни от социалните партньори на европейско и национално равнище, следва да се използват в техния пълен потенциал.** Това включва данни, споделяни в контекста на консултациите с националните органи. На европейско равнище информацията, съобщавана от социалните партньори за съответните политически мерки, свързани с изпълнението на препоръката, също следва да бъде взета предвид от Комисията и Комитета по заетостта в техните съответни роли.

ОСЪЩЕСТВЯВАНЕ НА ЕФЕКТИВНО, ОСНОВАНО НА ДОКАЗАТЕЛСТВА НАБЛЮДЕНИЕ

12. **Ефективното основано на доказателства наблюдение на социалния диалог и колективното договаряне в целия Европейски съюз следва да се основава на следните принципи:** подобряване на съпоставимостта на съществуващите данни; подобряване на качеството на съществуващите признати бази данни, включително като се допринася за укрепването на онези, поддържани от МОТ и ОИСР; и ясно структуриран преглед на социалния диалог въз основа на препоръката на Съвета.
13. **Подобряването на съпоставимостта на данните е важна стъпка към качествен анализ на европейско равнище.** За тази цел Комисията би могла да проучи възможността за работа в тясно сътрудничество със съответните агенции на ЕС. Мрежата за анализ и насърчаване на социалния диалог в ЕС, създадена през януари 2025 г. с Европейската фондация за подобряване на условията на живот и труд (Eurofound), би могла да допринесе за тези анализи, като даде полезен принос за прегледите на социалния диалог, извършвани от Комитета по заетостта. В крайна сметка оценката на действията, предприети в отговор на препоръката, която трябва да бъде изготвена от Комисията в сътрудничество с държавите членки и социалните партньори до 7 декември 2029 г., също ще се възползва от тази подкрепа. Прегледите и оценките следва винаги да се основават на актуална информация.
14. **Равномерното обхващане на всички държави членки от съответните бази данни на МОТ би представлявало желан напредък.** Това се отнася за NATLEX – базата данни на националното трудово законодателство, законодателството в областта на социалната сигурност и свързаното с него законодателство в областта на правата на човека, както и за IRLex – правната база данни за колективните трудови правоотношения. И двата източника са полезни и са достъпни в сравним формат. Като се има предвид, че базата данни IRLex понастоящем обхваща само 14 от държавите – членки на ЕС, Комитетът по заетостта насърча държавите членки и Комисията да работят в тясно сътрудничество с МОТ за проучване на решения за разширяване на нейния обхват, така че да бъдат включени всички страни от ЕС и да се осигури редовна актуализация, като се акцентира върху разделите, които носят добавена стойност за наблюдението на изпълнението на препоръката.

15. **Комитетът по заетостта насърчава държавите членки и Комисията да работят в тясно сътрудничество с ОИСП за поддържане и когато е уместно – за разширяване на съответната база данни на ОИСП/AIAS при появата на нови форми на участие на работниците** (например членство в управителни съвети, участие в разпределението на печалбата). Това се отнася по-специално за институционалните характеристики на синдикалните организации, определянето на заплатите, държавната намеса и социалните пактове (ICTWSS), което е ключов източник на данни за социалния диалог. Основните променливи (напр. обхват на колективното договаряне, гъстота на синдикалните организации и организациите на работодателите, както и качествена информация относно правата, социалните пактове и споразумения и равнищата на колективно договаряне и тяхната координация) се актуализират на всеки две години, докато на всеки четири години се извършва пълна актуализация, включително на профилите на страните. Този формат гарантира стабилност и съпоставимост за наблюдението на ключовите измерения на колективното договаряне и социалния диалог.
16. **Подобреното събиране на данни ще допринесе за оптимизиран преглед на социалния диалог. В съответствие с точка 14 от препоръката Комитетът по заетостта, с подкрепата на Комисията, разработва реструктуриран преглед, който гарантира и подходящо наблюдение на изпълнението на препоръката на Съвета.** Целта е да се гарантира, че от 2026 г. специфичните за страните предизвикателства, свързани със социалния диалог, се обсъждат по-широко в рамките на дейностите на КЗ за многостранно наблюдение в контекста на европейския семестър, в съчетание със задълбочено наблюдение на разпоредбите на препоръката. След рационализиран и опростен процес прегледът ще даде възможност да се установят съответните пропуски в политиката, напредъкът, както и добрите практики, които заслужават да бъдат разпространени, за да се подобри социалният диалог в целия ЕС.

17. Във връзка с възможните подобрения в събирането на данни, изброени в приложението, Комитетът по заетостта приканва държавите членки – в тясно сътрудничество със своите национални социални партньори – да предприемат постепенни стъпки за укрепване на доказателствената база на социалния диалог въз основа на това, което вече е налично на национално равнище. Тези подобрения биха могли да се извършват постепенно, като се започне с информацията, която да бъде представена до декември 2025 г., за да се докладва за изпълнението на препоръката на Съвета, и се продължи с подготовката за оценката на Комисията през 2029 г. В този контекст прегледите на социалния диалог, които ще бъдат организирани от Комитета през 2026 г. и 2028 г., ще представляват важни етапи за преглед на постигнатия напредък и за улесняване на обмена на опит между държавите членки за подобряване на събирането на данни на национално равнище. Усилията следва да останат пропорционални на очакваните аналитични ползи и следва да избягват създаването на ненужна тежест за докладване, като се гарантира, че напредъкът остава както съдържателен, така и осъществим.

18. Приложение – Всеобхватна таблица на политическите лостове с подробно картографиране на съществуващите полезни ресурси и препоръчителните подобрения при събирането на данни

Политически лост	Разпоредби от препоръката	Метод за оценка Съществуващи ресурси и препоръчителни подобрения на събирането на данни
А) Естество на правилата и механизмите за гарантиране на зачитането на свободата на сдружаване и на колективното договаряне, т.е.: – защита на работниците, работодателите, членовете на организациите на социалните партньори и представителите на двете страни от всякакви мерки, които могат да им навредят, включително да повлияят отрицателно на тяхната заетост – гарантиране на автономността на социалните партньори и свободата на преговарящите страни да вземат решения по въпросите, които са обект на преговори	Точка 1, буква а), точка 5 и точка 8, буква б)	<u>Използване на съществуващи източници:</u> - Равнище на защита на свободата на сдружаване и колективното договаряне: използване на данните на ОИСП/AIAS за институционалните характеристики на синдикатите, определяне на заплатите, държавна намеса и социални пактове (ICTWSS) (раздел А/права). - Мерки за защита на работниците, работодателите, техните организации и представители: обобщен анализ на правната база данни на МОТ за индустриалните отношения (База данни IRLex) (раздел 3, посветен на законодателната защита). - Допълнителни ресурси за националното законодателство в областта на труда, социалната сигурност и свързаните с тях права на човека: База данни на МОТ за националното законодателство в областта на труда, социалната сигурност и свързаните с тях права на човека (NATLEX). - Установяване на възможни сигнали за ограничения на субекти, обхванати от колективно договаряне: извличане на променливи 63/73 (работници) и 60/70 (работодатели) от показател 8.8.2 за ЦУР на МОТ относно свободата на сдружаване и ефективното признаване на правото на колективно договаряне.
Б) Естество на мерките за гарантиране на независимостта на синдикалните организации и организациите на работодателите, укрепване на техния капацитет и насърчаване на участието им в социалния диалог	Точка 1, букви б), в) и д) и точка 10, букви а), б), в), г), и)	<u>Използване на съществуващи източници:</u> - Съществуваща правна защита срещу актове на намеса: обобщено извличане на данни от IRLex (раздел 3.2). <u>Препоръчително подобрение на събирането на данни:</u> - Държавите членки, заедно с националните социални партньори, биха могли да предоставят кратко описание на положителните мерки, насочени към изграждането и укрепването на капацитета и независимостта на социалните партньори, както и към укрепване на участието на всички

		страни в социалния диалог. Това може да включва финансиране, логистична подкрепа, предоставяне на обучение или на правен и технически експертен опит, подкрепа за представителност/укрепване на членството (неограничително). Тази дейност по установяване на данни е и призив за създаване на добри практики.
В) Наличие на мерки и канали за гарантиране на достъпа на социалните партньори до съответната информация, необходима за участие в социалния диалог и колективното договаряне	Точка 1, буква г) и точка 3	<u>Използване на съществуващи източници:</u> - Достъп на социалните партньори до информация на равнището на работното място: обобщено извличане на данни от IRLex (раздел 5). <u>Препоръчително подобрене на събирането на данни:</u> - Държавите членки, заедно с националните социални партньори, биха могли да предоставят кратко описание на информационните мерки и канали, които съществуват в съответната държава членка.
Г) Адаптиране на правилата и мерките, изброени в политически лостове А–В, към цифровата ера, новия свят на труда (в т.ч. новите и нестандартните форми на труд), честния и справедлив демографски и екологичен преход и равенството на половете и равните възможности	Точка 1, буква е), точка 8, буква а) и точка 10, букви д) и е)	<u>Няма систематични/сравними съществуващи източници</u> <u>Препоръчително подобрене на събирането на данни:</u> - Държавите членки, заедно с националните социални партньори, биха могли да предоставят кратка информация за съответното адаптиране на своите правила и мерки, с цел да ги приведат в съответствие с измеренията, изброени в политическия лост. Това може да включва насърчаване на колективното договаряне в контекст, свързан с тези измерения, премахване на специфичните пречки пред социалния диалог и колективното договаряне в такъв контекст, подкрепа за адаптирането на дейностите на социалните партньори (неограничително). Тази дейност по установяване на данни е и призив за създаване на добри практики, които могат да подготвят почвата за ползотворен бъдещ обмен.
Д) Наличие на мерки за предоставяне на подходяща институционална подкрепа с цел насърчаване на съдържателен социален диалог, по-специално механизми, определени в правото или институционалната практика, предвиждащи систематично, ефективно и навременно участие на социалните партньори в разработването и прилагането на политиките по заетостта и социалните политики, както и на икономическите и други публични политики	Точка 1, буква ж) и точка 2	<u>Използване на съществуващи източници:</u> - Основни механизми за участие: извличане на данни от IRLex (раздел 4) и от ОИСП/ICTWSS (раздел „социални пактове и споразумения“), предоставящи списъци на документиран механизми (с посочване на тяхното основание: конституционно, правно или практическо). Държавите членки могат да предоставят допълнителна информация. <u>Препоръчително подобрене на събирането на данни:</u> - Държавите членки, заедно с националните социални партньори, биха могли да предоставят кратка информация относно систематичния, ефективен и навременен характер на участието на социалните партньори.

Е) При прилагането на мерките и механизмите, посочени в политически лост Д, социалните партньори участват систематично, съдържателно и своевременно в контекста на европейския семестър.	(2)	<u>Използване на съществуващи източници:</u> - Прилагане на горепосочените механизми по отношение на европейския семестър: използването на данни на Eurofound (проучвания на тема „Участие на социалните партньори в изготвянето на политиките“ – връзка към изданието от 2024 г.) позволява държавите членки да бъдат класифицирани в следните категории: <u>* Не:</u> Националните/регионалните социални партньори не участват в процеса на европейския семестър. <u>* Да:</u> Националните/регионалните социални партньори участват в процеса на европейския семестър чрез прилагане по подразбиране на механизмите, определени в рамките на предходния политически лост. <u>* Да (ad hoc):</u> Социалните партньори участват в процеса на европейския семестър чрез ad hoc механизми. - Държавите членки, заедно с националните социални партньори, могат да предложат допълнителна кратка информация.
Ж) В контекста на предоставянето на правото на колективно договаряне: наличие на прозрачни процедури за признаване и определяне на представителността въз основа на обективни, предварително установени критерии, установени след консултации със синдикалните организации и организациите на работодателите.	Точка 4, буква а)	<u>Използване на съществуващи източници:</u> - Идентифициране и характеризиране на съответните процедури: Кратко извличане на данни (критерии, процедури за определяне и преглед, дата на последния преглед, консултация със социалните партньори в процеса) от IRLex (раздели 2.1.3 и 6.2.1/6.2.2 за критериите и правното основание). Държавите членки могат да предоставят допълнителна информация. - Раздел Г от базата данни ICTWSS предоставя фактическа информация за работническите съвети и представителството на служителите в предприятието.

3) Наличие на правила, които да гарантират, че специфичната роля на социалните партньори в структурите и процесите на социалния диалог е напълно призната и зачитана, по-специално: а) без да се подкопават позициите на синдикалните организации или техните представители в предприятията, в които има избрани представители на работниците; и б) без да се бърка с други форми на диалог с участието на по-широк кръг заинтересовани страни.	Точка 4, букви б) и в)	<u>Използване на съществуващи източници:</u> - В базата данни IRLex е предоставена ограничена относима информация (раздел 3; и раздел 6.4 относно сигурността на синдикалните организации), които не са специфични за злоупотребите, определени в разпоредба 4 от препоръката. <u>Препоръчително подобрене на събирането на данни:</u> - Държавите членки, заедно с националните социални партньори, могат да предоставят кратко описание на мерките, предприети в изпълнение на разпоредбите в точка 4, букви б) и в) от препоръката (ключови приложими разпоредби, правна препратка).
И) Без да се засяга правото на достъп до административни и съдебни процедури: наличие и насърчаване на механизми, създадени от социалните партньори за разрешаване на трудови спорове, като помирение, медиация или арбитраж, със съгласието на двете страни, с цел улесняване на преговорите и подобряване на прилагането на колективните трудови договори; и функция за медиация, която да може да бъде задействана при конфликт между синдикалните организации и организациите на работодателите.	(6)	<u>Използване на съществуващи източници:</u> - Описание на съществуващите механизми за помирение, медиация и арбитраж: Кратко извличане на данни от IRLex (раздели 7.1 и 7.2) - Примери за полезни национални практики: Eurofound (2022) „Колективни трудови спорове в ЕС“ (2022) <u>Препоръчително подобрене на събирането на данни:</u> - Държавите членки, заедно с националните социални партньори, могат да предоставят допълнителна информация или актуална информация относно създаването и използването на механизми за помирение, медиация и арбитраж, прилагани при договарянето и прилагането на колективни трудови договори, както и в случаи на конфликти.
И) Наличие на правна и/или политическа рамка, насочена към осигуряване на възможност за колективно договаряне на	(7)	<u>Използване на съществуващи източници:</u> - Равнища на колективно договаряне и тяхната координация: използване на данни на ОИСП/ICTWSS (раздел Б „Определяне на заплатите“/подраздел

междусекторно, секторно и дружествено равнище, включително политики и/или мерки, насочени към координацията между тези равнища.		„Централизация и организация на многостепенното договаряне“) – това е специфично за определянето на заплатите, но може да се използва като аналог/показател. Променливите в раздел Б позволяват също така да се наблюдава развитието на колективното договаряне на всички равнища и да се насърчава координацията между и в рамките на тези равнища. - Допълнителна информация за правните последици на колективните трудови договори и разширяването: обобщено извличане на раздели 6.3 и 6.9 или базата данни IRLex. <u>Препоръчително подобрене на събирането на данни:</u> - Държавите членки, заедно с националните социални партньори, могат да предоставят допълнителна информация за благоприятстващите мерки, ако сметнат това за обосновано.
К) Процент на обхват на националното колективно договаряне (количествен показател).	(8)	<u>Използване на съществуващи източници:</u> - Степен на обхват на колективното договаряне, членство в синдикални организации и гъстота на организациите на работодателите: Данни на ОИСП/ICTWSS (раздели: организации на работодателите, членство в синдикални организации и гъстота на синдикалните организации, обхват на колективното договаряне). <u>Препоръчителни подобрения на събирането на данни:</u> - Държавите членки, заедно с националните социални партньори, биха могли да предоставят примери за обхвата на колективното договаряне при самостоятелно заетите лица и/или работещите през платформи.
Л) Наличие на набор от мерки и/или политики, обхващащи система за прилагане на колективните трудови договори в зависимост от националното право или практика, включително, ако е целесъобразно, инспекции и санкции.	Точка 8, буква в)	<u>Използване на съществуващи източници:</u> - Правна рамка, приложима за обхвата на съобразяването/спазването на колективните трудови договори: База данни IRLex, раздели 6.6 и 6.8. <u>Препоръчителни подобрения на събирането на данни:</u> - Държавите членки, заедно с националните социални партньори, биха могли да предоставят допълнителна информация за мерките, уреждащи прилагането на колективните трудови договори (включително наличието на инспекции и санкции).

М) Наличие на мерки, включително мерки за публикуване и комуникация, както и хранилища, насочени към споделяне и популяризиране на резултатите и добавената стойност на социалния диалог и колективното договаряне.	(9)	<u>Няма систематични/сравними съществуващи източници</u> <u>Препоръчително подобрене на събирането на данни:</u> - Мерки, взети за насърчаване на ползите и добавената стойност от социалния диалог и колективното договаряне: Държавите членки да предоставят кратка информация; както и за съществуването на хранилища и други начини за публикуване/осигуряване на достъп до колективните трудови договори.
Н) Наличие на мерки и действия, насочени към оптимизиране на включването на европейското равнище в ефективния социален диалог и колективното договаряне, включително чрез: а) улесняване на сътрудничеството между социалните партньори на национално и европейско равнище; б) предоставяне на подкрепа за прилагането в държавите членки на споразуменията между социалните партньори, сключени на равнището на Съюза; и в) оптимално използване на финансиране от Съюза и насърчаване на социалните партньори да използват съществуващото финансиране от Съюза.	Точка 10, букви ж), з) и и)	<u>Използване на съществуващи източници:</u> - Прилагане на споразуменията между социалните партньори, сключени на равнището на Съюза: доклади до комитетите за (секторен) социален диалог относно прилагането на автономни споразумения (достъпни чрез базата данни с текстове за социалния диалог на Европейската комисия). - Използване на финансиране от Съюза: съществуващи данни, събрани от Комисията за целевото финансиране по ЕСФ+ и ИТП, както и финансиране чрез социалните прерогативи в подкрепа на социалния диалог. <u>Препоръчително подобрене на събирането на данни:</u> - Сътрудничество със социалните партньори на равнището на ЕС: Държавите членки, заедно с националните социални партньори, биха могли да предоставят кратко разяснение на всички съответни целеви мерки. - Прилагане на споразуменията между социалните партньори, сключени на равнището ЕС: Държавите членки, заедно с националните социални партньори, могат да предоставят допълнително кратко разяснение за мерките за подкрепа, ако сметнат за необходимо. - Използване на финансиране от Съюза: Държавите членки, заедно с националните социални партньори, биха могли да обмислят предоставянето на информация за мерките, насърчаващи използването на финансиране от Съюза.